

Така організація навчальної діяльності дає змогу кожному студенту висловити власну думку щодо прочитаного.

Отже, загалом використання методів інтерактивного навчання наближує викладання до нового, особистісно-зорієнтованого рівня. Інтерактивне навчання ефективно сприяє формуванню умінь і навичок, виробленню цінностей, створенню атмосфери співробітництва, взаємодії, а також дає змогу викладачу стати справжнім лідером студентського колективу. Також, на нашу думку, слід поєднувати взаємонавчання з іншими методами роботи – самостійним пошуком, традиційними методами для найефективнішого викладання елементів теорії літератури, у курсі української літератури.

#### ЛІТЕРАТУРА:

1. Вертипорох В. В. Діаграми Венна й кола Ейлера на уроках української літератури: [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://vuv62.blogspot.com/2015/01/blog-post\\_12.html](http://vuv62.blogspot.com/2015/01/blog-post_12.html)
2. Гром'як Р. Т. Ковалів Ю. І. Літературознавчий словник-довідник. К.: Академвидав, 2007. 752 с.
3. Іванова Л. І. Літературні ігри та розваги: Збірник літературних ігор. Рівне: ІМЦ, 1995. 127с.
4. Ковалів Ю. І. Літературознавча енциклопедія: у двох томах. Т.1 / К: ВЦ «Академія», 2007. 608 с.
5. Методична скарбничка // Спільна історія. Діалог. Культура. С. 225-249: [Електронний ресурс]. Режим доступу: [https://www.novadoba.org.ua/sites/default/files/files/common\\_history\\_book/methodical.pdf](https://www.novadoba.org.ua/sites/default/files/files/common_history_book/methodical.pdf)
6. Пометун О. І. Пироженко А. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник. К.: А.С.К., 2004. 144 с.
7. Швеців З. М. Основи інклюзивної педагогіки: [підручник]. К.: Центр учбової літератури, 2016. 248 с.
8. Щербак Н. М. Використання інтерактивних методів навчання на уроках української літератури як умова формування пізнавальної самостійності учнів // Укр. мова і л-ра в шк., 2010. № 5. С. 18-22.

*Семак Д.*

*Науковий керівник – к. н. із соціальних комунікацій Решетуха Т. В.*

### ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ПУБЛІКАЦІЙ ПРО МЕДИЧНУ РЕФОРМУ В РЕГІОНАЛЬНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ

Медична реформа — це актуальна проблема, яка викликає резонанс у суспільстві. Із її впровадженням змінилась схема надання медичної допомоги. Пояснити громадянам суть реформи, її недоліки та переваги — одне із завдань ЗМІ. Оскільки українці часто черпають інформацію із регіональних медіа, які розглядають глобальні проблеми на місцевому рівні, демонструючи їх наслідки безпосередньо для реципієнта, відтак стають важливим посередником, комунікатором між владою та громадянами, то **актуальність дослідження** зумовлена посиленням інтересом суспільства до медичної реформи.

**Мета** статті полягає у визначенні джерел інформації про медичну реформу в регіональних ЗМІ.

Для її досягнення необхідно вирішити такі **завдання**:

- окреслити принципи дослідження;
- визначити активність висвітлення реформи регіональними ЗМІ;
- охарактеризувати джерела інформації про медреформу;
- проаналізувати публікації видань на дотримання балансу думок.

Для аналізу висвітлення медичної реформи ми обрали чотири області України: Тернопільську (захід), Харківську (схід), Чернігівську (північ) та Херсонську (південь). У кожній області відібрали два найпопулярніших онлайн-видання. У Тернополі — це «20 хвилин» та «Терен», Харкові — «Справжня варта» та «Городской дозор kharkov news», Чернігові — «Cheline» та «Високий Вал», Херсоні — «Херсон онлайн» та «Вгору».

Хронологічні рамки дослідження — з 1 березня 2017 року (поява першої інформації про суть медичної реформи) по 31 жовтня 2018 року — 10 місяців 2017 року та 10 місяців 2018 року, усього 20 місяців.

Загалом було проаналізовано 275 матеріалів у восьми виданнях чотирьох областей.

У публікаціях про медичну реформу журналісти посилаються на певні джерела інформації, їх може бути кілька, тому їх кількість буде більшою, ніж власне кількість публікацій.

## Джерела інформації у аналізованих виданнях



Малюнок 1. Джерела інформації в аналізованих виданнях

Кількість джерел інформації у восьми виданнях чотирьох областей — 315 (100%). Якщо кожне окреме видання тяжіло до одного чи двох джерел інформації, то об'єднавши результати видань, ми отримаємо досить стабільні результати. П'ять джерел інформації разом складають 83,48% (255) усіх інформаційних джерел аналізованих видань. У процесі спадання це: МОЗ — 28,25% (89); національні видання — 19,68% (62); представники місцевої влади — 18,41% (58); представники центральної влади — 10,47% (33) та політичних партій — 6,67% (21). Різниця між показниками цих джерел не є великою. Ще чотири джерела інформації в сумі дають решту 16,52% (60) джерел інформації у всіх аналізованих виданнях. На їх фоні вирізняється джерело інформації «медичні працівники» — 6,98% (22). Далі у процесі спадання: без зазначення джерела — 3,81% (12); реципієнти — 2,86% (9); експерт — 2,86% (9).

«20 хвилин» тяжіє переважно до коментарів медичних працівників, достатньо представлені МОЗ та його уповноважені особи, меншою мірою представники влади різних рівнів. Та все ж балансу думок у виданні дотримано. Публікації розкривають різні аспекти медреформи.

Хоча основним джерелом інформації видання «Терен» були представники місцевої влади та інші ЗМІ, все ж посилань на МОЗ та його уповноважених осіб достатньо. Журналістам видання варто було б більшою мірою залучити працівників медичної сфери для роз'яснення медреформи. Відсутні у виданні і коментарі на представників влади.

Зворотній зв'язок між тернополянами та журналістами, окрім обговорень у коментарях до новин, представлений ще й опитуваннями «наживо» у «20 хвиликах», «Терені».

У «Cheline» найчастіше джерелом інформації виступали представники влади різних рівнів. Та при цьому у виданні посилались і на МОЗ та його уповноважених осіб, звертались до працівників медичної галузі, запитували думки реципієнтів, тому ми вважаємо, що загалом журналісти видання дотримуються балансу думок.

Протилежна ситуація у іншому чернігівському виданні — «Високий Вал». 62,5% від усіх джерел інформації — це представники партії «Батьківщина». Зокрема мова йде про депутатів Валерія Дубіля (від нього інформації було найбільше) та Юлію Тимошенко. В усіх цих публікаціях виступали з односторонньою критикою медичної реформи, без наведення протилежної думки. На МОЗ та його представників не посилались у виданні жодного разу. Тож ми вважаємо, що балансу думок у виданні «Високий Вал» не дотримано.

Схожа ситуація у виданні Херсона «Херсон онлайн». У коментарях видання тяжіє до представників влади та політичних партій. Вони виступають джерелом інформації у 81,82% випадків. Думки представників МОЗ, херсонців, експертів не подавалися зовсім. Все ж, публікації виступають не тільки з критикою реформи, є публікації про суть реформи та підписання договору з сімейним лікарем.

У виданні «Вгору» у 37,69% випадків джерелом інформації виступало інше ЗМІ. Та все ж наведено достатню інформації від МОЗ та його уповноважених, представників влади різних рівнів. Журналістам видання слід б частіше запитувати думки працівників медреформи та пацієнтів. Загалом публікації у виданні різної тематики, джерелом інформації виступали як противники реформи, так і її прихильники.

Видання Харкова «Справжня вярта» у 66,67% виступає речником місцевої влади, зокрема Херсонської обласної державної адміністрації. Журналістам слід було б звертатись задля дотримання балансу думок до МОЗ та його представників, лікарів та медсестер, пересічних громадян країни. Хоча інформацію загалом подавала ХОДА, в тематичному плані у ЗМІ була інформація про суть реформи, договори з сімейними лікарями, програму «Доступні ліки». Тож видання інформує реципієнтів про різні аспекти медреформи, проте дотримання балансу думок не дотримано: наводячи думки різних сторін видання тяжіє до місцевої влади.

Хоча половина публікації у «Городской дозор kharkov news» від представників місцевої влади, більше третини публікації від МОЗ та її представників. Не висвітлювались думку медичних працівників та їх пацієнтів. Тематичний діапазон публікацій достатньо широкий.

Тож у загальному в 275 публікаціях восьми видань балансу думок дотримано, публікації наводять погляди як прибічників, так і противників медреформи, з'ясовують її переваги та недоліки, матеріали тією чи іншою мірою висвітлюють різні аспекти медреформи.

В кожному окремому виданні ситуації інша. Найбільше балансу думок дотримуються у виданнях «20 хвилин», «Вгору» та «Cheline». Видання «Терен» не висвітлювало думку працівників медичної сфери. Хоча у виданнях «Справжня вярта», «Херсон онлайн» та «Городской дозор kharkov news» стосовно джерел інформації балансу думок не дотримано, оскільки ці видання тяжіють до представників влади різних рівнів, тематичний діапазон публікацій достатньо широкий. Тільки чернігівське видання «Високий Вал» взагалі не дотримується балансу думок. Джерелом інформації в них є в основному представники партії «Батьківщина», зокрема депутат Валерій Дубіль. Щодо тематичного діапазону, то переважають публікації з критикою реформи та окремих її аспектів.

На МОЗ найчастіше посилалось видання «Вгору», більше, ніж у п'ятій частині матеріалів. Видання «Херсон онлайн» та «Високий Вал» не вказували джерелом інформації МОЗ чи його представників, що є негативним показником для видань, адже саме МОЗ найчастіше є першоджерелом інформації та тим, хто власне забезпечує впровадження реформи.

«20 хвилин» у половині своїх матеріалів звертались до коментування тієї чи іншої ситуації до лікарів, у інших аналізованих виданнях цей показник не перевищує 10%. При висвітленні медичної реформи ЗМІ зобов'язані звертатись до працівників медичної сфери і відсутність коментарів від лікарів значно знижує довіру до інформації у матеріалі про медреформу. Найкраще, коли у видання буде один основний спеціаліст, який дає відповіді на загальні питання у сфері медреформи, а специфічні аспекти коментуватимуть інші спеціалісти, компетентні саме у цій галузі.

Джерелом інформації представники партій виступають частіше ніж представники офіційної влади. Найбільше на них посилаються у онлайн-виданнях Чернігова та Херсона — «Високий Вал» та «Херсон онлайн» у більш ніж половині матеріалів за джерело інформації використовували саме їх. У таких матеріалах представники партії не просто коментують реформу поряд з іншими представниками, а виступають її єдиним джерелом. Інформація такого характеру містить ознаки політичної реклами і повинна відповідно маркуватись у виданнях, чого не було здійснено у жодному з аналізованих ЗМІ. Видання «Високий Вал» у матеріалах про медреформу порушує баланс думок та виступає речником партії «Батьківщина», яка проти реформи.

ЗМІ частіше посилаються на представників місцевої ніж центральної влади, оскільки перші безпосередньо звітують про виконання реформи на регіональному рівні. Харківські видання «Справжня вярта» та «Городской дозор kharkov news» посилаються на місцевих представників влади у більш ніж половині публікацій про медичну реформу.

Експертів як джерело інформації найчастіше використовувало видання «Справжня вярта». Чернівчани виступали джерелом інформації найчастіше у виданні «Cheline» — 17,24% (5) та у виданні «Високий Вал» — 4,17% (1).

Найбільше на своєму сайті розміщували інформацію із інших ЗМІ видання «Вгору» та «Терен». Така кількість «запозичених» публікацій значно знижує аудиторію цих видань, яка швидше знайде інформацію від першоджерела. Не посилались на інші ЗМІ видання «20 хвилин» та «Херсон онлайн».

**Висновки.** Кількість джерел інформації у восьми виданнях чотирьох областей — 315 (100%). Якщо кожне окреме видання тяжіло до одного чи двох джерел інформації, то об'єднавши результати видань, ми отримуємо досить стабільні результати. П'ять джерел інформації разом складають 83,48% (255) усіх інформаційних джерел аналізованих видань. У процесі спадання це: МОЗ — 28,25% (89); національні видання — 19,68% (62); представники місцевої влади — 18,41% (58); представники центральної влади — 10,47% (33) та політичних партій — 6,67% (21). Решту 16,52% (60) становлять: медичні працівники — 6,98% (22); без зазначення джерела — 3,81% (12); реципієнти — 2,86% (9); експерти — 2,86% (9).

## ЛІТЕРАТУРА

1. Вайшенберг З. Новинна журналістика : навч. посіб. / З. Вайшенберг ; за заг. ред. В. Ф. Іванова. — К. : Академія Української преси, 2004. — 262 с.

2. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : підруч. 2-ге вид. /
3. В. Й. Здоровега. — Л. : ПАІС, 2004. — 268 с.
4. Інтернет-видання «20 хвилин» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://te.20minut.ua/>
5. Інтернет-видання «Терен» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://teren.in.ua/>
6. Інформаційний портал «Українське право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://ukrainepravo.com/law-making/bill\\_passed\\_by\\_legislature/zakon-ukraini-pro-derzhavni-finansovi-garantii-medichnogo-obslugovuvannya-naselennya/](http://ukrainepravo.com/law-making/bill_passed_by_legislature/zakon-ukraini-pro-derzhavni-finansovi-garantii-medichnogo-obslugovuvannya-naselennya/)
7. Михайлин І. Л. Основи журналістики : підручник. / І. Л. Михайлин. — К. : ЦУЛ, 2002. — 282 с.
8. Офіційний веб-портал «Верховна Рада України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2168-19>
9. Інтернет-видання «Cheline» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cheline.com.ua/>
10. Інтернет-видання «Високий Вал» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://val.ua/>
11. Інтернет-видання «Справжня варт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://varta.kharkov.ua/>
12. Інтернет-видання «Городской дозор kharkov news» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dozor.kharkov.ua>
13. Інтернет-видання «Херсон онлайн» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://khersonline.net/>
14. Інтернет-видання «Вгору» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vgoru.org/>

*Мороз В.*

*Науковий керівник – доц. Царик Л. І.*

## **ЗАСВОЄННЯ ПОНЯТТЯ ПРО ХУДОЖНЮ ДЕТАЛЬ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ**

### **ГРИГОРА ТЮТЮННИКА У КОЛЕДЖІ**

Григор Тютюнник, за влучним висловом О. Гончара, «блискучим новелістом і повістярем увійшов у свідомість сучасного читача». Багато творів автора написано про велике людське почуття — кохання. Та, мабуть, найбільш щемливою серед них є новела «Три зозулі з поклоном». Символічним втіленням добра, людяності, мудрості постають її герої. Новела «Три зозулі з поклоном», глибоко віддзеркалює внутрішній світ письменника, його світобачення та є однією з найчарівніших перлин української літератури ХХ ст.

Проблема шкільної інтерпретації новели розглядалася у ряді статей і практичних рекомендацій (Богдан Н., Ганіч Н., Євсєєвська В., Замфір А., Кизименко О., Конопка Т.). Автори під різним кутом зору трактують ідейно-художній зміст твору, пропонуючи шляхи з'ясування його жанрово-стильових особливостей, символіки, образної системи.

Мета нашої статті — розкрити методичні засади та особливості вивчення новели «Три зозулі з поклоном» на заняттях літератури у коледжі, визначити найефективніші методи і форми роботи, які допоможуть поглибити поняття студентів про новелу та з'ясувати роль художньої деталі у тексті твору.

Під час вивчення літературного матеріалу у коледжах студенти перш за все повинні вміти оперувати теоретико-літературним матеріалом. Теорія літератури дає студентові можливість правильно аналізувати художній текст, засвоювати його як певний жанр. Усі теоретичні поняття у програмовому курсі літератури пов'язані з певним текстом, під час розгляду якого студенти їх опановують. Засвоєння студентами системи теоретико-літературних понять забезпечує їм теоретичну основу розуміння письменства як виду мистецтва та науковий інструментарій для аналізу художнього тексту, допомагає сформувати читацьку культуру.

Перш за все, під час вивчення новели читач повинен бути ознайомленим із текстом твору. Важливим є визначення жанру твору який опрацьовується, наприклад під час роботи над текстом «Три зозулі з поклоном» Г. Тютюнника можна подати такі запитання і завдання за текстом:

- Від чийого імені ведеться оповідь? Хто оповідач? (*Оповідь у творі ведеться від імені сина-студента, що приїхав на канікули додому до матері*)

- Хто герої? Що з ними сталося? (*Михайло — батько, Софія — мати, сусідка Марфа, що кохала Михайла; Карпо — чоловік Марфи, але про нього говориться мало*)

- Що сталося з батьком хлопця? Звідки приходять листи? (*Листи приходять із Сибіру, тому можна здогадатися, що батько знаходиться в сталінських таборах*)

- Чи є епіграф у творі? Як ви думаєте, яку функцію він виконує? (*Є епіграф — Любові Всевишній присвячується. Цей епіграф спрямовує читача на те, що буде йти мова про якісь неземні почуття*)

Для закріплення знань сюжету тексту можна використовувати вправу побудови сюжетного ланцюга, після чого коротко охарактеризувати кожен підпункт:

1. Кохання заміжньої Марфи Яркової та Михайла, який має сина.
2. Розповідь історії кохання матері Софії оповідачеві новели (синові).
3. Заслання Михайла до Сибіру.
4. Листи від Михайла дружині.
5. Соня, яка знає про Марфину любов до її чоловіка, не картає суперницю.